

גיטין נב

עניין: כעס בערב שבת

חיד"א – מורה באצבע

קמ. בהעלות המנחה בעש"ק הוא עת מסוכן למחלוקת בין איש לאשתו ובין המשרתים, והרבה טורח הסט"א בזה לחרחר ריב"ב. והאיש הירא יכוף יצרו ולא יעודר שום מחלוקת והקפדה ואדרבא יבקש שלום. וילך לשלום ויתפלל מנחת עש"ק כהוגן בישוב ובחזרה כי הוא זמן גילוי אורות ש"ק בשמים ממעל.

משנה ברורה סי' רסב, ס"ק ט

כסימן רמב. בזוהר ומקובלים הזהירו מאד שלא יהיה שום מחלוקת בשבת, חס ושלום, וכפרט בין איש לאשתו, וכן מוכח בגיטין [דף נ"ב ע"א] גבי הנהו בי תרי דהוו מינצו בהדי הדדי, עיין שם [תו"ש]: (י) **כיוצא וכו'.** בקצת מקומות נוהגין לצאת

בן איש חי פרשת וירא

ודע, כי הנה כל אדם העושה קטטה ומריבה עם אשתו או בניו או משרתיו, ודאי נראה לו שהדין עמו, וראוי לריב על המכשלה שיצאה מתחת ידם בעניני הבית. אך באמת, מי שיש לו מח בקדקדו, בין יבין שאם יצא איזה מכשול מתחת ידם, איננו נעשה מאתם, ואין זה מעשה ידיהם, אלא הוא מעשה שטן כדי לחרחר ריב ומדון בעת ההיא. ואם השטן עומד כנגד האשה או המשרת ומכשילם בעניני הבית, לעשות דבר שאינו מתוקן לבעל הבית; מה כוחם לדחות מעשה שטן? וכי יש אדם שיוכל להלחם עם השטן ולנצחו? מי זה יאמר "יכלתי ונצחתי"? על כן כל איש מבין, כשיראה איזה מכשול וחסרון בענינים של הבית, לא ישים אשמה על אשתו ומשרתיו לריב אתם, אלא יתן אל לבו התנצלות הזאת שכתבנו, כי אמת היא, ואז ישתוק ולא יריב אתם ולא יתכעס, וטוב לו בעולם הזה ובעולם הבא.

חתם סופר

הנהו בי תרי דאיגרי בהו שטן דכל בי שמשי וכו'. משום דע"י השבת מתצרכים ששת ימי המעשה, כמו שהארכתי בסיומא למס' שבת(נד), ולא מלא הקצ"ב כלי מחזיק צרכה לישראל אלא השלום [משנה סוף עוקצין], לכן כל מגמתו של שטן להחריך ריב צשבת ציוס שהצרכה מלויה שלא תמלא כלי מוכן לקבל ומקולקלים כל ימי המעשה. ועד"ז אני מפרש ששת ימים תעשה מלאכה וציוס השביעי יחי' לכס [שמות ל"ה צ'], פי' שמלאכת ששת ימים נעשה בצכות קדושת יום השביעי, ולכן לא תצטרו את המחלוקת בכל מושבותיכם ציוס השביעי(נה), כדי שתמלא הצרכה מקום לחול.

עין אליהו

דף נב דכ"ב בי שמשי הוו קא מנצי בהדי הדדי. הענין שדוקא בי שמשי הוו קא מנצי דהנה כל עיקר ההשפעה של כל ימי החול הוא מה שהשבת משפיע וכמו שמבואר בזוהר ומביאו הפנים יפות בפ' בהר, ולכן אם הוא משמר שבת כהלכתו אזי השבת משפיע על כל ימי השבוע. ועוד מבואר בזוהר כל הכועס בשבת עובר על לאו דלא תבערו אש בכל מושבותיכם, ולכן היצר הרע הסיתם שיהיה מחלוקת ביניהם כדי שבשבת שהוא עת מנוחה ומנוחת הנפש ג"כ יריבו יחד ולא תהיה להם מנוחת הנפש ויהיה בכעס בשבת בלי מנוחה.

